

Okolje se zelo hitro in radikalno spreminja. Vplivi se močni, kar je še posebej opazno pri topljenju ledenih površin na poli in na vremenskih spremembah. Ker se okolje tako hitro spreminja, so potrebne tudi poteze, ki bodo imele hiter učinek na zmanjševanje toplogrednih plinov. Predlogi so preveč »mehki« in se tičejo skoraj kozmetičnih popravkov dovoljenih emisij CO₂/km.

Poleg tega se preveč govori predvsem o kaznih za tiste, ki določenih norm izpustov CO₂ ne bi dosegli. Kazni so kot stimulator razvoja zagotovo pomemben element pri zagotavljanju določenih standardov. Pogrešam pa stimulacije in večjo, intenzivnejšo podporo alternativam. V tej povezavi menim, da premalo pozornosti usmerjamo v konkretne strateške odločitve. Npr. na ravni EU sprejeti odločitev o tehnologiji mobilnosti, ki jo bomo podprli in vanjo vložiti tako velika sredstva, kot je to potrebno, da bo nov pristop lahko v čim krajšem času nadomestil današnje tehnologije. Zopet vidim potrebo po bolj radikalnem posegu in težjih političnih odločitvah znotraj samega vodenja okoljske in mobilne politike.

V našem pogovoru na Javni razpravi o evropskih standardih emisijskih vrednosti CO₂ za nova osebna vozila, se je izkazalo, da so predlogi oblikovani tako, da so še vedno uglašeni s tržnimi normami in so tolerantni v tolikšni meri, kolikor je potrebno, da avtomobilska podjetja še vedno poslujejo tržno uspešno. Na prvi pogled je to logično in sprejemljivo, a ko pogledamo prehojeno tehnološko razvojno pot, se pokaže, da so tržna pravila ves čas krojila svetovni razvoj. Vendar pa nas je slepo podrejanje tržnim pravilom in vrednotam pripeljalo v situacijo, v kateri smo – pretirano potrošništvo, ustvarjanje vedno novih in novih potreb, ki jih do sedaj sploh nismo poznali. Tudi znotraj avtomobilske industrije. Posledica tega so velikanski pritiski na okolje in posledično klimatske spremembe, ki smo jim priča.

Če bomo spremembe, ki jih je nujno potrebno realizirati za izboljšanje trenutnega stanja, podrejali tržnim zahtevam, bomo spremenili zelo malo. Tržne sile ne zanima okolje, zanima jih samo dobiček, profit. Za vsako ceno. To so nešteto krat multinacionalke tudi že dokazale. Borile se bodo z vsemi sredstvi, da se zmanjšanje škodljivih emisij zavleče daleč v prihodnost.

Zato sem mnenja, da bi odločitve morale biti sprejete brez oziranja na tržne posledice. Ko ugotovimo, kaj je res potrebno napraviti, da bomo zaustavili to drsenje v okoljski prepad, nemudoma sprejmimo zakone, ki bodo to zares dosegli. V čim krajšem času. Nato pa pogledjmo, kako bomo pomagali avtomobilski industriji in ostalim prizadetim sektorjem, če bodo pomoči res potrebni. To zagotovo ni poceni pristop, a se bojim, da druge izbire skoraj več nimamo. Danes že beležim velikansko škodo, ki je nastala kot posledica klimatskih sprememb in naravnih ujm. Dolgoročno pa je realno ogrožen naš obstoj. S te perspektive sploh več ni relevantno vprašanje cene, ki jo je treba plačati za zastavitev klimatskih sprememb. To je preprosto treba doseči, brez pogajanj in cincanj okoli nekaj procentov CO₂/km.

Zoran Mihajlović